

Cirkulärnr: 1999:55
Diariernr: 1999/0864
P-cirknr: 1999-2:14
Nyckelord: AD, Avsked
Handläggare: Ulf Nordström
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1999-03-31
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1999 nr 16 angående fråga om
det förelegat laga grund för avskedande av en under-
sköterska.
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 1999 nr 16

Personalpolitik: 1999-2:14

Nyckelord: AD, Avsked

Förhandlingssektionen
Ulf Nordström

1999-03-31

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 1999 nr 16 angående fråga om det förelegat laga grund för avskedande av en undersköterska.

Arbetsdomstolen har i dom 1999 nr 16 mellan Älvdalens kommun och Svenska Kommunalarbetsförbundet prövat frågan om det förelegat laga grund för avskedande av en undersköterska, med anledning av tillgrepp av en väska innehållande drygt 20 000 kr, tillhörande en boende på servicehus.

Bakgrund

Björg J anställdes 1982 hos Älvdalens kommun som vårdbiträde på Tallbackens servicehus och har sedan 1992 arbetat som undersköterska på servicehuset. Björg J avskedades den 8 juli 1996.

Svenska Kommunalarbetsförbundet stämde, efter lokal och central tvisteförhandling, kommunen till arbetsdomstolen och yrkade ogiltigförklaring av avskedandet, samt allmänt och ekonomiskt skadestånd till Björg J.

Svenska Kommunalarbetsförbundet gjorde gällande att Björg J tog väskan för att få tag i tabletter, och att detta hade sin grund i att hon var tablettmissbrukare. Tablettmissbruket var ett läkemedelsberoende som enligt Socialstyrelsens anvisningar faller inom sjukdomsbegreppet. Kommunen hade, trots att man på arbetsplatsen kände till Björg Js missbruk, inte vidtagit åtgärder för att rehabilitera henne. Kommunen hade därför inte rätt att vare sig säga upp eller avskeda Björg J.

Älvdalens kommun bestred samtliga yrkanden. Kommunens inställning var att Björg J inte led av tablettmissbruk av sjukdomskaraktär. Kommunen menade vidare att om det skulle anses, att Björg J lidit av ett läkemedelsberoende som var av sjukdomskaraktär, så kan inte tillgreppet anses ha haft något direkt samband med sjukdomstillståndet. Om ett sådant samband trots

allt skulle anses föreligga, har ändock den handling som Björg J gjort sig skyldig till, varit av så allvarligt slag att det förelegat laga skäl för att avskeda henne.

Björg J var dömd i Svea hovrätt för snatteri av väskan och olovligt förfogande av pengarna som fanns i den.

Arbetsdomstolen

Domstolen gjorde en utförlig genomgång av händelseförloppet vid tillgreppet av väskan och konstaterade att Björg J tydligen inte var förvirrad och omedveten om vad hon gjorde. Domstolen fäste vidare stor vikt vid Björg Js handlande efter tillgreppet. Om hon tog väskan för att komma över lugnande medel så lämnade hon inte självmant tillbaka pengarna när hon upptäckte dem. Domstolen menade därför att Björg Js eventuella läkemedelsberoende inte kunde ursäktas hennes handlande. Domstolen poängterade även att en tjänst som vårdbiträde/undersköterska bygger på ett stort mått av förtroende och att tillgreppet av väskan därvid är av allvarligt slag.

Arbetsdomstolen fann att det förelåg laga grund för avskedandet och avslog Svenska Kommunalarbetsförbundets talan.

Kommentar

Rättsfallet visar att arbetsdomstolen ser särskilt allvarligt på handlingar som innebär att arbetstagare bryter mot det förtroende som måste finnas mellan arbetstagare, såsom exempelvis vårdbiträden/undersköterskor, och patienter/vårdtagare. Tillgreppet av väskan ansågs så allvarligt att det förelåg giltig grund för avsked. Avgörandet ligger i linje med den tidigare AD-domen 1995 nr 153 "Avsked av vårdare som för vårdtagares pengar köpt öl och vin". (Cirkulär 1996:32)

Det är också värt att poängtera att arbetsdomstolen i detta fall inte tog ställning till hur utgången hade blivit, om tillgreppet haft direkt samband med läkemedelsberoendet. Dvs om tillgreppet trots läkemedelsberoende skulle ha ansetts så allvarligt att det förelegat laga skäl för avskedande.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Ulf Nordström

Bilagor

Arbetsdomstolens dom 1999 nr 16